

Dolina. Naše dolgoletne želje so se končno uresničile. Z lastnimi prispevki smo si zgradili lepo kapelico, ki je bila 19. novembra blagoslovljena. Blagoslovitvene obrede je opravil g. dekan Jerič. Ta dan je bil za nas velik praznik, zato smo ga tudi nadvse slovesno proslavili. Ob tako lepi svečanosti se je marsikatero oko orosilo.

Turnišče. Kakor je po vsem Prekmurju znano, je pri nas čevljarska obrt doma, ker je skoraj pri vsaki hiši čevljar. Ker je jesenska doba za njihovo obrt najboljša, 'majo sedaj polne roke dela. Vozijo s namreč tudi po sejnih, kjer prodajajo svoje izdelke. Letos pa imajo pri teh prodajah smolo, ker jim kljub veliki pažnji po sejnih blago krađejo in tako odnesejo njihov zaslužek dolgorodneži. — Pred kratkim sta se na sejmu v Ptuj čevljarska mojstra Zadravec Ivan in Zver Jožef občutno poškodovala. Nalagala sta namreč zaboje z blagom na tovorni avto in preden sta bila gotova, je šofer zapeljal naprej in sta se imenovana radi sunka znašla na tlakovani cesti. Pri padcu sta si poškodovala noge tako močno, da sta še sedaj v bolniški oskrbi.

Otovec. Sredi prejšnjega meseca je neki deček po neprevidnosti zažgal oslico slame posestnici Kerec Mariji.

Šalovci. Dne 23. novembra zvečer je začelo goriti pri posestnici Lepoša Evi. Ogenj je vpepelil gospodarske poslopje s skednjem vred, na katerem je bilo precej sena. Škoda je precejšnja in ni krita z zavarovalnico. Možno je, da je požar nastal po nesrečnem naključju. — Ker se požari stalno ponavljajo, bi bilo priporočljivo, da so ljudje zelo previdni.

Adrijanci. Pretekli mesec je zadela huda nesreča posestnika Žižek Franca. Gospodar je ležal bolan v postelji in žena mu je okrog pol šestih zvečer prinesla večerjo. Pri tem ga nenadoma zmoti velika žareča svetloba zunaj, kajti začelo je goriti njegovo gospodarsko poslopje, od koder se je radi vetra ogenj razširil na vse njegovo imetje. Na kraj nesreče so takoj prihiteli sosede in gasilci iz vseh okoliških vasi, ki so spustili živino iz hleva, a drugega niso mogli rešiti. Ogenj je uničil vse, ne samo hišo in gospodarsko poslopje, temveč ves letošnji pridelek in vse gospodarsko orodje in stroje. Zgoreli sta tudi dve svinji in vsa perutnina. Gašenje je onemogočalo pomanjkanje vode. Gasilci so vložili ves svoj trud v pažnjo, da se ogenj ni lotil sosednjih poslopij, katerim je radi silnega viharja pretila velika nevarnost. Škoda, ki jo je požar

prizadejal žižku, se ceni na 100.000 din, a revež še niti zavarovan ni bil, tako da je ostal tik pred zimo z vso družino v največji bedi. Vzrok požara je neznan.

Lendava. Zadnje čase nekaki »potujoči trgovci« prodajajo po našem okraju lažno sv. pismo in druge prepovedane knjige, ki blatijo katoliško Cerkev. Nikar ne nasedajte takim ponudbam, temveč se v dvomu, ako nameravate kako knjigo kupiti, obrnite na svojega dušnega pastirja, ki vam bo rad povedal, če so knjige dovoljene ali ne.

Iz celjskega okrožja

Nesreče

Opeknel se je in umrl. V Dobrovi, občina Šmartno pri Slovenjgradcu, je živel nad 80 letni čevljar Ivan Vrhovnik, p. d. Kušar. Preteklo nedeljo je pri štedilniku zaspal. Med spanjem pa se mu je vnela obleka, pri čemer se je starček, ki je bil slaboter in bolehen, »nočno opeknel po vsem telesu. Radi rezkih bolečin se je vzbudil. Z opeklinami in pregorelo obleko se je revež s težavo spazil ven, da bi našel drugo obleko v želji, da se preobleče. Opeklinam se je pridružil še prehlad in dobri starček je preko noči umrl.

V zadnjem hipu rešen smrti. Iz Šoštanjja poročajo: Franc Topolovec in Alojz Gostenčnik, trgovska pomočnika pri trgovcu Ivanu Smolčniku, sta se peljala z motorji na izlet. Na povratku Gostenčnik radi slabe luči ni opazil zaprtih železniških zapornic na križišču banovinske ceste z železnico in je zadel ob zapornice. Sunek ga je pogljal skozi zapornico na progo v trenutku, ko se je že bližal vlak. Skoraj neizogibno nesrečo sta opazila Topolovec in neki šofer. Skočila sta vsak od svoje strani preko zapornice, potegnili ponešenega Gostenčnika v zadnjem hipu s proge in sta ga otela smrti. Hudo poškodovanega Gostenčnika so spravili radi krvavitve v možganih v slovenjgraško bolnišnico, od tam pa v Ljubljano.

Usodepoln padec delavca pod voz. Anton Banovšek, 20 letni delavec, je padel v Trnovljah pri Celju pod voz. Kolesa so mu zlomila nogo in so hudo poškodovale po vsem telesu. Banovška so oddali v celjsko bolnišnico.

Razno

Legija koroških borcev krajevna organizacija v Celju sporoča svojemu članstu, da prejmejo v najkrajšem času predpisani obrazec, ki bo služil kot prijava za spominsko kolajno. Vsi oni člani, ki so s članarino v zaostanku, se pozivajo, da nemudoma isto poravnajo. Članarino lahko poravnajo člani pri svojih poverjenikih, v Celju pa pri tov. blagajniku Jerasu, nadgeometru, Vodnikova ulica, palača Ljudske posojilnice, II. n., ter pri tov. Kronovšku. Člani, ki žele kakšnega pojasnila, naj se obračajo v prvi vrsti do svojih poverjenikov, v drugi vrsti pa naravnost na krajevno organizacijo, kjer so včlanjeni.

Smrtnevarno poškodovana. Pri Sv. Magdaleni v župniji Sv. Pavel pri Preboldu so se pograbil Ivan Uplaznik ter Jurij in Anton Ocepek. V pretepu je dobil Uplaznik zabodljaj v leva prsa, Jurij Ocepek pa ima razrezan obraz na desni strani od senca do podbradka. Poškodbi obeh sta zelo nevarni.

Kam si položil položnico za »Slov. gospodar«?

Prav so storili tisti, ki so kar napisali letno naročnino 32 din ter jo že odposlali. Glej, da ne zamudiš!

Prireditve in dopisi

Vransko. Prosветno društvo bo priredilo na Marijin praznik, 8. decembra, in v nedeljo, dne 10. decembra, vsakokrat po večernicah, v Slomšekovem domu filmsko predstavo s kratkim predavanjem, ki nam bo v živi sliki predložilo svete kraje Gospodovega rojstva in trpljenja: Betlehem, Mrtvo morje in Jeruzalem. Vabimo vse naše prijatelje od blizu in daleč, da si ta lepi film ogledajo. Obenem že v naprej opozarjamo, da bomo za božične praznike predvajali prekrasni film »Mala sv. Terezija«, ki je povsod vzbujal veliko pozornost. Pri vsaki predstavi bo za nameček še kratek šaljiv film.

Sv. Jurij ob Taboru. Prosветno društvo priredi dne 8. decembra po večernicah, ob treh, Marijansko akademijo. Sodelujejo člani in članice FO in DK. Na sporedu so Finžgarjev misterij Brezje »Uslisana«, petje, nastop članov in članic itd. Vstopnina običajna.

Št. Ilj pod Turjakom. Dne 26. novembra je bil za našo župnijo dan veselja, ko so prvič v našem novo zgrajenem »Slomšekovem domu« nastopili naši fantje in dekleta. Fantje in dekleta! Lepo ste izvajali vse točke, ki so bile na sporedu. Vsa župnija, deloma ves okraj, ki je bil navzoč po svojih zastopnikih, vam je častital k vašemu uspehu. Naš »Slomšekov dom« naj služi predvsem tebi, draga mladina, da se boš v njem vzgajala duševno in telesno, da boš v njem izklesala značaje za svojo bodočnost. Mi odrasli vas bomo vsepovsodi podpirali pri vašem delu, tako da našo faro dvignemo versko, kulturno in gospodarsko. Naš »Slomšekov dom« naj služi temu namenu. So nekateri, ki naš dom nekoliko postrani gledajo, češ kaj je doma treba, naj bi se rajši gradila ubožnica. Vsem tem povemo, da naj začnejo graditi ubožnico in mi vsi, ki smo

Egiptovski kralj Faruk s kraljico in hčerko

Nemški čevljar na fronti

dom gradili, jim bomo z veseljem pomagali! — Bog živi!

Gornjigrad. Naša prosvetna dvorana je spet oživila. V soboto, 25., in v nedeljo, 26. novembra, je naše Prosvetno društvo priredilo prav lepo in pretresljivo dramo »Četrta božja zapoved«. Igra

je v vsakem oziru prav dobro uspela. Bila je tudi dobro obiskana. Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, priredi naš dekliški krožek Marijino proslavo s prav peštrnim sporedom. Pridite pogledat, kaj naša dekleta znajo.

*

Dopisi

Ruše. Banska uprava nam je izvršila moderno regulacijo ruškega potoka-hudournika, ki teče po sredi vasi proti Dravi. Sedanji občinski odbor v Rušah pod županovanjem g. Josipa Jurše se je resno zavzel za regulacijo hudournika ter je tudi uspel. Banska uprava je izdelala načrte ter je postala izveščane ljudi, ki so s pomočjo domačih delavcev izvršili nujno potrebno regulacijo. Regulacija potoka samega je stala okoli pol milijona dinarjev. Poleg tega pa je še okrajni cestni odbor prisločil naši občini na pomoč ter je pod vodstvom banovinskih tehničnih organov dal zgraditi most, ki v sredini vasi vodi preko reguliranega hudournika. Okrajni cestni odbor je prispeval k zgradbi mostu okoli 40.000 din in smo Rušani zelo hvaležni banski upravi kakor tudi vodstvu okrajnega cestnega odbora, da so nam pomagali izvršiti to važno delo. V četrtek, dne 30. novembra, popoldne se je zbrala velika množica domačinov in sosedov k blagoslovitvi in otvoritvi mostu v Rušah. G. župnik Pšunder je izvršil blagoslovitev reguliranega hudournika in novega mostu. Načelnik okrajnega cestnega odbora g. Žebot je v kratkem nagovoru opisal važnost nove zgradbe, ki je dala Rušam zopet novo, še lepše lice.

Sv. Peter pri Mariboru. Z ozirom na dviganje cen raznim življenjskim potrebščinam, kakor tudi na visoko ceno sena je nujna potreba povišanje cen mleka. Saj se velik del naših viničarjev v glavnem preživlja od dohodkov, ki ga dobi za mleko. To bi pač morali uvideti tudi meščani in že iz lastnega nabiga plačevati mleko vsaj po 2 din liter. Prednjačiti pa bi morali pri tem javni zavodi, kot bolnišnice, internati, šole itd. Tu bi pač morala poseči vmes oblast, n. pr. banska uprava, in dati sama zagotovilo, da bodo bolnišnice in slični zavodi plačevali mleko vsaj po 2 din. — Posledice pijančevanja so vedno strašnejše. Saj je v teku zadnjih mesecev nešteto krat usodno deloval nož in posledice: smrt, bolnišnica, zapor... Takšne prijatelje alkohola, ki jim je spremljevalec nož in zloba, bo pač treba strožje kaznovati. Kaj pomaga, če dobra vinska letina ter bogat pridelek sliv in množina žganja, prinesejo v naša gospodarstva sicer nekaj denarja, ko pa na drugi strani pijančevanje, pretepi, škoda na zdravju in imovini ter padec srčne kulture pod ničlo napravijo ogromno škodo v moralnem in narodnem oziru! Resno se je treba vprašati, kam nas bo to dovedlo? — Tehnik okrajnega cestnega odbora je že prišel z meritvenimi deli za razširitev že obstoječe banovinske ceste Maribor—Sv. Peter ter za gradbo nove ceste Sv. Peter—Duplek. Upamo, da se bo na spomlad tudi prišlo z delom in da dobe potrebni, katerih tudi pri nas ne manjka, dela in zaslужka. Sicer pa bo nova cestna zveza Sv. Peter—Duplek za nas tudi velikega gospodarskega pomena. Idilična Trčova bo s tem postala najprimernejše letno bivališče za miru in počitka potrebne.

Trniče na Dravskem polju. Pred kratkim se je pri nas vršil ustanovni občni zbor društva »Rejec malih živali«, ki je bil združen z razstavo proizvajalov malih živali. Na občnem zboru sta predavala referent za rejo malih živali za dravsko banovino ing. Anton Greif ter tajnik društva g. Pirš Franjo iz Maribora. Te vrste društvo je prvo na deželi, ki šteje že lepo število članov. Društvo je to jesen prodalo banski upra-

vi že lepo število štajerske kokoši za plemo po 40 din komad. Ker so ta društva namenjena predvsem delavcem, kočarjem in malim posestnikom v cilju, da si skupno z rejo malih živali pomagajo iz gmotnega položaja, bi bilo potrebno in tudi koristno, da se tudi po drugih krajih ustanovljajo slična društva.

Apače. Ustanovil se je moški pevski zbor. Vodi ga učitelj g. Mizerit, ki se je vrnil iz vojaške službe. Mladičci, ki imajo veselje do petja, dobe navodila pri g. šolskem upravitelju.

Plitvica. Drugo nedeljo v novembru je bila pri prenovljeni Haidnerjevi kapeli pobožnost z nagovorom in litanijami ter procesija h kužnemu znamenju. Zanimivo je, da je kapelo prenovil isti slikar, ki jo je tudi tedaj slikal, ko je bila postavljena, g. Horvat iz Maribora. Sledila je posvetitev Haidnerjeve družine presv. Srcu, nato razvedrilo s slovenskim petjem učenek iz dekliške šole.

Ptujška gora. V začetku novembra smo tudi pri nas imeli priliko pogledati si higiensko razstavo, ki jo prireja na svojem potovanju po Halozah Higijenski zavod v Ljubljani s sodelovanjem Društva prijateljev Slovenskih gor. Vsak dan so se vršila tudi zelo poučna predavanja o zdravju, prehrani, raznih boleznih itd. Predaval je naš banovinski zdravnik g. dr. Peče in požrtvovalne zaščitne sestre. Ljudje so se za razstavo in predavanja močno zanimali, saj je bila šolska dvorana vedno polna občinstva. Predavanja so bila ponazorjena s filmskimi slikami zdravstveno poučne vsebine. Podnevi sta zaščitni sestri obiskovali domove, posebno revnih družin, kjer sta materam in bolnikom nudili pomoč s poukom in nasvetom, kaj storiti, da se zboljšajo zdravstvene razmere. Na koncu razstave sta sestri razdelili veliko daril najrevnejšim in najpotrebnejšim. Darila so sestojala iz perila, oblek, čevljev, zlasti je bilo veliko oprem za dojenčke in igrač za otroke. Ta darila so prinesla v mnoge naše hišice dosti zboljšanja in veliko veselja. Društvu prijateljev Slovenskih gor, zlasti še soprogi podbana gospe Klari Majcenovi in vse dobrotnikom se naši obdarovanci kakor tudi vsi drugi za darove iskreno zahvaljujemo. Enako se zahvaljujemo Higijenskemu zavodu in zaščitnim sestram za to prevažno prireditev za naše Haloze. Uverjeni smo, da bo ta tečaj velik korak k izboljšanju zdravstvenih razmer pri nas.

Polensak. Zdaj, ko se toliko govori in piše o vojni, se marsikateri udeleženec svetovne vojne spominja bridkih, trpljenja in groze polnih let. Mnogokateri se je v tistih smrtipolnih trenutkih zaobljubil, ako ostane živ, postaviti javen križ ali pa kapelo. Tako sta dala letos v zahvalo za srečno vrnitev postaviti velika poljska križa posestnika Zagoršek Ivan v Žamenclih in Cvetko Franc v Pritenski. Prvega je slovesno blagoslovil naš g. svetnik in župnik v avgustu, Cvetkovega pa v nedeljo, 19. novembra. Ob tej priliki so veselo razporeženi povabljeni gostje nabrali 136.50 din za lavantinsko bogoslovje. — Zadnji ponedeljek pa so zadovoljni gostje na gostiji Janžekovič Franca, kolarja iz Polenec, in neveste Toplak Treze iz iste vasi tudi darovali za bogoslovje 35 din. Vsem darovalcem na veselih in žalostnih prireditvah za te darove: Bog plačaj! — Polenšani! Ob vsaki priliki se spomnite novega bogo-

slovja v Mariboru in darujte ter nabirajte zanj! Bog bo vsem bogat plačnik!

Ormož. Podružnica absolventov kmetijskih šol bo imela 8. decembra svoj redni letni občni zbor v prostorih gostilne Horvat v Ormožu z začetkom ob osmih predpoldne.

Sv. Jurij ob Ščavnici. (Duhovni svetnik g. Stuhec Franc 25 let župnik v Sv. Juriju ob Ščavnici.) Letos 1. decembra je preteklo 25 let, odkar je zasedel župnijo Sv. Jurij ob Ščavnici sedanji župnik, duhovni svetnik g. Stuhec Franc. V jurjevski fari se je rodil leta 1875. Kot kaplan nekaj časa v službi pri Sv. Tomažu in Ptujju je nato prišel v domač kraj za kaplana, kjer je bil med drugim prav posebno navdušen prosvetni delavec. Pri Sv. Miklavžu pri Ormožu in na Kapeli mu je bilo nato še podeljeno kaplansko mesto, dokler ni leta 1914 zasedel sedanje župnije. G. župnika visoko cenijo vsi farani, da, tudi daleč preko mej jurjevske fare je znan kot dober pridigar in velikokrat se čuje: vsaj enkrat bi še rad slišal jurjevskega gospoda župnika peti sveto maso! Vseh teh 25 let je živel samo za svoje farane, jih učil, opominjal, svaril pa tudi trde besede ni štedil, kadar je videl, da bo to v dušno korist njegovih faranov. Tak je bil do svojih faranov, prav tako odločen in nepopustljiv napram višjim, če je videl, da se dela krivica. Zato ni čuda, da je imel v dobi diktatorskega režima mnogo posla z oblastmi. Takšen je bil in takšen je tudi danes. In kdo ne bi vzljubil takega značaja? Lahko rečemo, da je vsa fara res ponosna nanj. To se je videlo prav posebno, ko so mu farani za njegovo obletnico hoteli prirediti skromno cerkveno slovesnost. S kakim veseljem so se pripravljali, da bi gospoda presenečili; toda presenetil jih je on, ko se je odpeljal, da v samoti duhovnih vaj prav posebno ob tej priliki prosi večnega Pastirja za svoje ovčice. Naj Bog usliši njega in njegove farane, ki so prav posebno te dni prosili njemu zdravja in božjega blagoslova pri njegovem delu še za mnoga leta.

Videž pri Laporju. Na dopis v »Slov. gospodarju« dne 22. novembra odgovarjamo — da bo slišati tudi druga plat zvona — sledeče: Ker je bil kraj Videž v župniji Laporje pred združenjem občin do leta 1933 prideljen občini Cigonice, po združenju občine leta 1933 pa priključen občini Slov. Bistrica-okolica, je bil tudi priključen poštnemu okolišu Slov. Bistrica. Pošto so dobivali nekateri Videžani res v Slov. Bistrici, nekateri pa v Laporju. Da bi se bila Videžanom dostavljala pošta na domove iz Slov. Bistrice potom poštnega sla, je baje bilo samo tuptam; redno pa je niso prejemali. Ko se je leta 1937, 11. oktobra, priključil kraj Videž in Gornji log pod novo ustanovljeno občino Laporje, so bile od strani strank vedne pritožbe, zakaj se kraju Videž in Gornji log ne dostavlja pošta na domove, ker se dostavlja pošta iz Laporja vsem drugim krajem v župniji in občini Laporje, celo v kraju Pretrež, kateri ne spada v župnijo in ne pod občino Laporje. Vedno so bile pritožbe, da Videž in Gornji log ni dobival pošte, tako tudi »Slov. gospodarja« po cel teden kasneje, včasih pa se je pošta celo izgubila. Da bi imeli vsi župljani in občani občine Laporje enake pravice in ugodnosti, se je od strani odgovornih činiteljev to moralo izvesti ter tako ljudem ustreči. Da dopisniku ni po volji, da se mu pošta od 1. novembra dostavlja na dom, mu odgovarjamo samo to: Časi se spreminjajo! Da ne bo v Videžu ostala zgodovinska pošta iz Slov. Bistrice, ker je Videž pod župnijo in pod občino Laporje, se mora tudi pošta spremeniti. — Tukajšnji pismonoša opraviča to službo v Laporju že 25 let ter dozda o njem še ni bilo nobenih pritožb.

Širite „Slov. gospodarja“!